

Sygn. akt VIII C 1663/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę 4.911,62 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 1663/15

UZASADNIENIE

W dniu 21 stycznia 2015 roku powód Bank (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego pracownikiem tej jednostki, wytoczył przeciwko pozwanemu M. S. powództwo o zapłatę kwoty 4.911,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Pełnomocnik powoda złożył wniosek o rozpoznanie sprawy pod nieobecność strony powodowej.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanym umowę, na podstawie której pozwanemu wydano kartę kredytową i przyznano limit kredytowy. Z uwagi na występujące przeterminowane zadłużenie – brak spłaty w uzgodnionym terminie – pismem z dnia 30 grudnia 2014 roku pozwany był wzywany do spłaty zadłużenia w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W związku z niespłaceniem w/w kwoty Bank w dniu 16 stycznia 2015 roku wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...). **(pozew k. 3-4)**

Zarządzeniem z dnia 15 lutego 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wezwał pełnomocnika powoda złożenia umowy o kartę kredytową i limit kredytowej, pod rygorem rozpoznania sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu upominawczym. W odpowiedzi na wezwanie pełnomocnik powoda wyjaśnił, że przedmiotowa umowa zaginęła, a wszystkie dokumenty, jakie powód posiada w sprawie zostały w oryginałach załączone do pozwu. Z uwagi na to w sprawie stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i została ona skierowana do rozpoznania na rozprawie. **(zarządzenie k. 61, pismo procesowe k. 63, zarządzenie k. 65-66)**

Na rozprawie w dniu 20 listopada 2015 roku w imieniu powoda nikt się nie stawił, pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwany M. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł,

że od trzech lat jest w trakcie rozwodu z żoną, nie ma umowy na podstawie której narosło zadłużenie, nie wiedział o istnieniu zadłużenia, w związku z tym, że nie mieszka na ul. (...) od trzech lat. Nie kwestionował, że jakieś zadłużenie istnieje, ale podniósł, że wobec tego, że nie ma umowy bankowej i powód również jej nie załączył, nie może zweryfikować czy roszczenie zostało prawidłowo naliczone, w związku z tym wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zakwestionował wysokość zadłużenia wskazaną w pozwie. **(potwierdzenie odbioru k. 69, protokół rozprawy k. 70)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód zawarł z pozwanym umowę, na podstawie której pozwanemu wydano kartę kredytową i przyznano limit kredytowy (wysokość tego limitu nie jest znana). Data zawarcia tej umowy nie jest znana. Umowa zaginęła. **(okoliczności bezsporne)**

W dniu 30 grudnia 2014 roku powód wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia, wskazując, że na dzień sporządzenia pisma zadłużenie wynosiło 4.889,71 zł (w tym 4.165,63 zł z tytułu kapitału, 493,45 zł z tytułu odsetek i 230,63 zł z tytułu opłat i prowizji) w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.

W dniu 16 stycznia 2015 roku Bank wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...), w którym wskazano, że wysokość zobowiązania pozwanego M. S. wynosiła łącznie kwotę 4.911,62 zł, w tym 4.165,63 zł tytułem należności głównej – kapitału, 515,36 zł tytułem odsetek od zadłużenia przeterminowanego liczonych za okres od dnia 3 kwietnia 2014 roku do dnia 15 stycznia 2015 roku w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP oraz 230,63 zł tytułem opłat i prowizji. **(dowód: wezwanie do zapłaty k. 57-58, wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 16 stycznia 2015 roku k. 5)**

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił jedynie częściowo jako bezsporny, a w pozostałym zakresie na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów.

W odniesieniu do wyciągu z ksiąg banku stwierdzić zaś należy, że dokument ten nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, w niniejszym procesie, w którym strona pozwana jest konsumentem, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej. Powyższe zostanie dokładniej omówione poniżej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i jako nieudowodnione nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód twierdził, że jego roszczenie znajduje swoje źródło w umowie o przyznanie limitu kredytowego zawartej z pozwanym. Należy przy tym zaznaczyć, że pozwany nie zaprzeczył zawarciu umowy i istnieniu jakiegoś zadłużenia, jednakże zakwestionował jego wysokość dochodzoną pozwem. Podniósł, że on również nie posiada umowy na podstawie której narosło zadłużenie, powód również jej nie załączył, zatem pozwany nie może zweryfikować czy roszczenie zostało prawidłowo wyliczone.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwany powinien zapłacić mu należność w wysokości 4.911,62 zł z odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Powód winien zatem udowodnić, kiedy i na jakich dokładnie warunkach zawarł z pozwanym umowę bankową, aby można było ustalić (i aby Sąd mógł to zweryfikować) czy zaszły okoliczności faktyczne skutkujące ustaleniem, że pozwany nie wywiązał się z tej umowy. Powód powinien udowodnić jaka była wysokość limitu kredytowego przyznanego pozwanemu, jakich odsetek umownych i odsetek od zadłużenia przeterminowanego mógł się domagać od pozwanego, w jakich terminach pozwany winien spłacać wykorzystany limit kredytowy i kiedy stały się wymagalne poszczególne kwoty z tego tytułu. Bez złożenia dowodu z dokumentu w postaci umowy bankowej, wobec kwestionowania tych okoliczności przez pozwanego, nie możliwe było ustalenie powyższych okoliczności. Powód nie zgłosił także w pozwie dokładnych twierdzeń faktycznych odnośnie daty zawarcia umowy z pozwanym, terminów wymagalności poszczególnych kwot, wysokości odsetek jakie miał prawo naliczać. Nie wiadomo także jakie opłaty i prowizje, zgodnie z umową mogły zostać pozwanemu naliczone, zaś z wyciągu z ksiąg bankowych i z wezwania do zapłaty wynika, że zostały one przez powoda wliczone do łącznej sumy zadłużenia.

Zasadności roszczenia powoda co do zasady i co do jego wysokości nie dowodzą jedyne złożone przez powoda dokumenty w postaci wyciągu z ksiąg banku z dnia 16 stycznia 2015 roku oraz przesądowego wezwania do zapłaty. Sam powód wskazał zresztą, że do pozwu załączył wszelkie posiadane przez siebie dokumenty, zaś umowa bankowa zaginęła i nie jest w jej posiadaniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że wyroku z 15 marca 2011 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 26 czerwca 2009 roku o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 244 § 1 i art. 252 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 20 konstytucji. Trybunał Konstytucyjny ocenił część przepisu prawa bankowego, która nadaje księgom rachunkowym banku oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Co do zasady moc prawna dokumentów urzędowych jest związana z wykonywaniem zadań publicznych, a nie działalnością podmiotów prywatnych, jakimi są obecnie banki w Polsce.

Trybunał zważył m.in., że konstrukcja przewidziana w art. 95 ust. 1 prawa bankowego, wprowadzona do polskiego systemu prawnego po II wojnie światowej była powtarzana w kolejnych przepisach regulujących działalność banków. Ze względu na zasadnicze przeobrażenia ustrojowo-gospodarcze obecnie stanowi relikw gospodarki nakazowo-rozdzielczej. Nie znajduje także uzasadnienia w pozanormatywnym przymiocie instytucji zaufania publicznego jaki przysługuje bankom, ze względu na ściśle prawny i procesowy charakter tego unormowania. Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego w niniejszej sprawie przywileju bankowego. Trybunał Konstytucyjny uznał, że uprzywilejowanie ksiąg bankowych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wywodzonej z art. 2 konstytucji. Jest to rozwiązanie sprzeczne z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej banku powoduje bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi podmiotu profesjonalnego - banku - wobec konsumenta.

Konsekwentnie należy zatem uznać, że złożony przez powoda wyciąg z ksiąg banku z dnia 16 stycznia 2015 roku nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego w niniejszym procesie, w którym strona pozwana jest konsumentem, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej.

Zasadności żądania pozwu nie dowodzi również wystawione przez powoda wezwanie do zapłaty, który to dokument sam w sobie oczywiście nie może stanowić i nie stanowi dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego (tak co do zasady, jak i co do wysokości). Jest to tzw. dokument prywatny, którego formalna moc dowodowa, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że powód złożył oświadczenie nim objęte. Tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu. Natomiast materialna moc dowodowa omawianego wezwania bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła.

Z powyższych względów, powództwo w przedmiotowej sprawie musiało podlegać oddaleniu w całości, jako nieudowodnione.